

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtábóllyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitási soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz oimendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertelen levelek csak ismert kéztől fogadhatnak el.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselőtestülete 1894. évi április 12-én Gencsy Sándor polgármester elnöke alatt rendes közgyűlést tartott.

A gyűlésen jelen voltak: Bartha Endre, Barna József, Lázár Ödön, dr. Láng Jakab, Páskuj Antal, Lisztai Imre, Brüll Károly, Brüll Sámuel, Brüll Sándor, Mahalsik Bónó, Hubert Jenő, Róth Lajos, Nagy Ferenc, Benkő Pál, Láng Sándor, Gámeny Lukács, Böloni Sándor, Posner Ábrahám, Zobel Lipót, Halliarszky Sámuel, Némethy Zsigmond városi képviselők, — Faragó Sándor tiszti ügyész, Kedves György pénztárnok, Borsos János ellenőr, dr. Kálmán Ignác orvos, Jolbej József aljegyző és Pap Tódor városgazda.

A meghívók és tárgysorozat szétküldése után érkezett közgyűlési tárgyak póttárgysorozatának előterjesztése s tárgyalás alá kitűzése után polgármester bejelentette, hogy Kossuth Lajos nagy hazánkfa hamvainak a haza földjébe f. évi április hó 1-én Budapesten történt temetése alkalmával a város képviselőinek határozata folytán Somogyi Kálmán, Bartha Endre, Páskuj István, Láng Sándor, Benkő Pál, Gámeny Lukács és Brüll Sámuel városi képviselőkkel, mint küldöttségi tagokkal, Simay Gerő, Kriszt Sándor, Brüll Zsigmond, Szabó Zsigmond sz. somlyói polgárokkal, kik szintén a küldöttséghez csatlakoztak résztvett, a küldöttség a ravatalra diszes koszorút helyezett, ugyancsak testületileg vett részt s volt jelen a küldöttség a gyászszertartás minden mozzanataiban.

A közgyűlés a jelentést tudomásul vette s a küldöttségi tagoknak és csatlakozottaknak eljárásáért köszönetet szavazott, egyszersmind Bartha Endre indítványára egyhangúlag elhatározott, hogy Kossuth Lajos arcképe a város tanácsstermébe elhelyezés végett beszeressék s a kivitellel a polgármester bízott meg.

Budapest f. évi szeptember 1-től 9-ig tartandó VIII. ik nemzetközi és de-

mográfiai kongresszus végrehajtó bizottságának megkeresése, hogy a város ezen kongresszuson küldöttséget, illetőleg szakférfiak által képviseltesse magát, úgy lett elintézve, hogy a megkeresés a városi orvosok és gyógyszerészekkel a kongresszuson való részvételre felhívással közöltetett.

Az ovoda-féle piaci bolt, melyben jelenleg Simay Gerő üzlete van, árverés útján lett haszonbérbe kiadásáról az árverelő bizottság jelentése tudomásul vétetett és az árverés, mely szerint a bolt helyiség 351 frt 11 kr. évi bér mellett Grósz Dávidra mint legelőbbet ígőre leütetett, helyben hagyva lett.

Ezen pont felett hosszan tartó vita fejlődött ki, mert több bizottsági tag nem akarta az árverést jóvá hagyni, hanem a volt bérlő 350 forintos ajánlatát kívánta elfogadni, de végre is azon elv győzött, hogy a szabályosan megtartott nyilvános árveréssel szemben magán uton érkezett ajánlatoknak hely nem adható.

Pőce Dániel kérelme, mely szerint a városház alatti bolthelyiség bérletét felbontani, s magát a megígért évi 250 frt bérösszeg fizetési kötelezettsége alul földoloztatni kéri, elutasított, s a városi tiszti ügyész megbízott, hogy a bérleti szerződést haladéktalanul állítsa ki és ha bérlő azt alá nem írta, a már kiküldött bizottsággal Pőce Dániel esetleges kárára és veszélyére új árverést tartson.

A városi vadászterület bérbeadása nyilvános árverésen nem sikerülvén, elhatározott, hogy Szilágy-Somlyó város külterületére, — a szőlőhegyek kivételével, — 2 forintos vadászati jegyek fognak kibocsátatni, s annak idején az érdekeltek falragasz útján fognak erről értesíteni.

Griger György városi állatorvosnak állomásáról lemondása tudomásul vétetett, s az állomásnak pályázat útján sürgős betöltése iránt az intézkedések megtételére polgármester megbízott. Ezzel kapcsolatosan elhatározta a közgyűlés, hogy a földmívelési miniszterhez fölterjesztést intéz az iránt, hogy a sz. somlyói fedeztetési állomásra egy az állatorvostan-

ból a legszükségesebb ismeretekkel bíró örmester, mint államvezető vezényeltesse s így a városi állatorvos azon terhes kötelezettség alul, hogy a fedeztetési állomáson az egész idény alatt, délelőtt és délután is két-két óráig mindennap jelen lenni felelősség terhe alatt tartozik, fölmenthető legyen.

A városi házi pénztár 1893-ik évi számadás megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, mely szerint 27,650 frt 73 kr. bevétellel szemben 26,010 frt 10 kr. kiadás és így 1640 frt 63 kr. maradvány mutatkozik, elfogadott. A bizottság azon javaslata, hogy a községi iskolásoknak adott költsön leirattassék, a költségvetés tárgyalására utaltatott, azon javaslata pedig, hogy az eddig szokásos rovatok helyett közigazgatási, illetve közbiztonsági célokra 10% pótdó szedessék, a közigazgatásnak külsőben álló rendezésére való tekintettel elvetett, — a tisztviselőknek adott fizetési előlegek visszatérítése körül polgármester szigorubb eljárásra kért fel.

A városi szegényalap 1893-ik évi számadására kiküldött bizottság jelentése, mely szerint mutatkozik bevétel 5540 frt 48 kr, kiadás 665 frt 63 kr. pénztári maradvány 4874 frt 85 kr., alapvagyon 8448 frt 10 kr, miből 355 frt 25 kr. részint magánosoknál van elhelyezve, részint takarékpénztári részvényekben áll, elfogadott és helyben hagyott.

A városi gyámpénztár 1893-ik évi számadásainak megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, mellyel kapcsolatosan polgármester jelentést tett, hogy ezen számadás 15 napig közszemlére kitéve volt s az ellen senki által észrevétel nem tétetett s mely jelentés szerint a számadási bevétel 21.050 frt 85 kr, kiadás 4776 frt 01 kr, pénztári maradvány: 16,274 frt 84 krt teszen, tudomásul vétetett s jóváhagyott.

Polgármester jelentése, mely szerint a városi összes pénztárakat 1894. évi március hó 29-én megvizsgálta, s teljesen rendben találta, tudomásul vétetett.

A Szilágy-Somlyón építendő állami elemi iskolára vonatkozó polgármesteri

előterjesztés s a helybeli timár ipartársulatnak ezzel összefüggő ajánlata, mely szerint a timár ipartársulat által az állami iskola helyiséghez szükséges telek kibővítésére átengedett telek helyett a város tulajdonát képező gőzfürdő melletti kertből azon a helyen, a hol most egy istálló áll fenn, 12 méter széles és 35 méter hosszú terület taksa nélkül adassék át a városnak a timár társulat részére leendő telekkönyvi átírása a város költségén eszközöltessék s a szükséges áruló szín felépítésére ezen kívül 300 frt készpénz is fizetessék, — azon okból, mert a gőzfürdő déli részén levő területnek kiszakítása által a gőzfürdő mellett feltétlenül megkívántató s különben is kicsiny területű park sokat veszítené, nem teljesíthető, — kimondta azonban a közgyűlés, hogy hajlandó az átadandó telekért a timár társulatnak 600 frt vételárát felajánlani s e mellett a társulat tagjai részére egyelőre addig, míg arra a város építészetiének megfelelőbb helyet kijelölhet, a Bem-téren díjmentes áruló helyet biztosítani, ezen ajánlatnak a társulattal leendő közléseivel a polgármester azzal bízott meg, hogy annak elfogadása esetén a szerződésnek utólagos közgyűlési jóváhagyástól függő megkötése iránt intézkedjék.

A városi tisztviselő-, segéd-, kezelő- és szolgazemélyzet fizetésének emelése és megállapítására vonatkozó szabályrendelet tárgyalására — a közgyűlés tagjai kellő számban nem jelenvén meg — új közgyűlés határozott egybehivatni, mely gyűlésen a bemutatott szabályrendelet felett a megjelenő képviselők számukra való tekintet nélkül érdemlegesen fognak határozni.

A Báthory-vár megvásárlása folytán 875 frt fizetési részlet esedékessé válván, polgármester javaslatára elhatározott, hogy ezen célra a városi szegényalapról 875 frt 6% kamatozásra kölcsön vétessék, mely kölcsön a városnak ez idő szerint behajtás alatt álló különböző című 6000 frt követeléséből lessz visszatérítendő.

A városi kórházra vonatkozó szabályrendelet és költségvetés elfogadta-

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Az executio.*)

Irt: Scherenberg Frigyes.

„Ki a dezentort visszahozza élve, jutalmul harminc lázást kap érte!”
Kiboltolták ezt így a katonáknak.
De a legénység — mind csak úgy magának —

Dobharsogás között csinálta meg
Hozzá eké az extra szöveget:
„Harminc tallért kapok jutalmul én,
De hatszor vesszőt fut a szökevény!
Hadd fusson hát csak, a hogy tud, szegény,
Setét-setétben mindegyik tehén!”

És mind, a hány, alázatosan jelenti,
Hogy a dezentort el nem érte senki.
„Im, a dezentor!” mond az egyik végre,
S a kit hozott — saját édes fivére,
„Itt a pénz! . . . keserves díj ugyan!”
„Szolgálatára, kapitány uram!”

Záporként hull a vessző a fivérre,
Itt is, meg ott is csordul már a vére.
S midőn harmadszor a végére ér,
Előrohan a kisebbik fivér:

*) A Zempléni P. Gyula által szerkesztett „Regény Szalon”-ból.

„O kapitány ur . . . megbocsásson érte,
Ha szólni mertem, nem hiva, se kérdeve,
Oh adja, adja meg a nagy kegyet:
Hadd fussak ezután én — bátyám helyett!”

„Megmozdult hát a szived, hős fiam!”
„Szolgálatára kapitány uram!
Szegény apánk irt egy kis levelet . . .
De nagy volt benn a bánat szerfelett:
— Inség, betegség sujtott szakadatlan, —
„Harminc tallérig már zálogba adtam
Cókókomat . . . s ha nem fizethetek
A ház ura lakásomból kivét.
Ennyit keresni többé nem bírok,
S harminc tallér miatt — elpusztulok!”

Ezt olvasva, csak arra gondolánk,
Hogy mindkettőnknek édes — egy apánk,
Hogy szörnyen nyomja sorsa sok csapása,
S hogy gyávaság — nem katona szokása.
Kidobják őt . . . s alá is — fel is ut! . . .
Hadd fssson hát inkább, az, a ki tud!
Ha futni kell, közülünk fusson egy! . . .
Sorsoljunk, bátya, nekem vagy neked!

S sorsot vetettünk, mint köztünk szokás,
Egyik golyó fehér — sötét a más.
Fehér, ki vérzik, atyját, hogy megója,
Setét azé, ki testvér árulóját!
S most, kapitány ur, mint esett tovább,
Ki eltalálja nem művel csodát.
De a mit én — a Judás — feketét
Kihuzza — itt, s fejében érezék,
Ki nem találja még, — megkövetem,
Az ördög rut pokolfajzatja sem!
Az Ur akarta! — bízattam a lelkem,
Ne hogy korábban cserbe hagyjon engem,

S im, százarabra zuzva most szívem,
Mert hiszen édes testvérem nekem!”

„A törvény — törvény!” — szól a kapitány,

„Hatszor vesszőt kap a dezentor, ám
Tiéd marad a díj, a jutalom!
Itt nem segít meg semmi hatalom!
De a dolog nem sürget oly nagyon,
En hát azonnal tudtára adom
Magának a királynak az ügyet,
Mert ő jog helyett — gyakran oszt kegyet!”

És a király határozatja szólt:

„Hagyjátok abb' az executiot!
Ki atyjáért így tűr vesszőcsapást,
Édes hazánkért sem fog tenni mást.
S mert mindenkor dicső példa leszen,
En mind a kettőt — káplárrá teszem.

Kossuth Lajos emlékezete.

Irt: Farkas István.

Felolvastattam a krasznai „Olvasó-egylet” 1894. április 8-iki rendkívüli közgyűlésén Lengyel Zoltán ur által.

Kossuth meghalt.
Nemzetünk jelen százada gazdagon termelte a szellemóriásokat. Nemzeti, irodalmi, állami, gazdasági újjászületésünk-nél versenyezve munkálkodtak a szellem-óriások. Ott munkálkodott Széchenyi és

Deák mellett, mindig a haza javáért Kossuth Lajos.

Lelke láng volt. Szava gyújtott. Az ő nevéhez fűződött az 1848-iki nemzeti átalakulás történelme. Szelleme ott lebegett a haza legnagyobb alkotásain, a nemzeti geniusz ihletében, mely az ő lelkét is épen úgy érintette, vezette, mint Széchenyit, vagy Deákot.

Kossuth mindenekelőtt magyar és hazafi nagy bölcs, de mindenkéül föltt nagy jellem volt. Régi magyar nemesi család sarja, ki fényes tehetséggel megáldva, ifjú korától életét hazájának szentelte. Hazájáért küzdött, hazájáért 45 éven át száműzést szenvedett és hazájáért kint szenvedett.

Nem szabad megfeledkeznünk hervadhatlan érdemeiről, melyeket az 1848-iki törvények megalkotása, különösen az alkotmányos jogoknak minden osztályt felölöl kiterjesztése, a képviselői alapon nyugvó felelős kormányrendszer behozatala, a köztelherviselés általánosítása, a földbirtok felszabadítása, a sajtószabadság, jogegyenlőség, általában a politikai és polgári szabadság nagy elveinek érvényrejtetése körül szerzett.

Nem a mi halottunk ő csupán, hanem az egész emberiségé, amely a népszabadság fenkölt nemes hősei előtt mindenkor hálás kegyelettel fog leborulni. Mi érezzük első sorban a fájdalom nagyságát, de fájdalomunkban, keservünkben osztozik velünk az egész művelt világ; mert Kossuth érdemei nagyok, világraszólók, halhatatlanok. Többet tett ő egymaga, többet

tott s 30 napi közszemlére kitétetni határozatott.

A városi gőzfürdő bérbeadására vonatkozó árverési feltételek, melyek szerint az az 1894. évi május 30-tól kezdve 1899. december 31-ig terjedő időre nyílt árverésen haszonbérbe lesz adandó, elfogadtatott s az árverés foganatosítására Hegedűs Sándor h. főjegyző elnöklelte alatt Faragó Sándor tiszti ügyész, Posner Ábrahám és Nagy Ferencz városi képviselőkből alakított bizottság küldetett ki.

Virág Lajos városi főjegyző segélyezés iránti kérelmét a közgyűlés elvetette, mert folyamodó hivatalától való felfüggesztése időtartamára főjegyzői fizetésének felét és egész lakbérét kapja s mert a város pénztára annak idején a jegyzői nyugdíjalaphoz folyamodó helyett nagyobb összegű segélyekkel járult.

A városi legtöbb adót fizető bizottsági tagok közül lemondás folytán törült dr. Kálmán Ignác helyett rendes tagul Porjesz Sámuel, Faragó Sándor helyett rendes tagul Brüll Lipót, dr. Láng Jakab helyett első póttagul Farkas Ferenc a névsorba bevétettek.

Fetzer János Ferenc ipariskolai igazgató azon kérelme, hogy a tervbe vett állami elemi iskola aként építtessék, hogy az az ipariskolai célokra is használathasék, az építés foganatosítása alkalmával figyelembe fog vétetni Az elhalt Nagy László ipariskolai bizottsági tag helyére dr. Kálmán Ignác választatott meg.

Árgyelán János és társai mező- és erdőkerülők jutalmazás iránti kérelme, minthogy csak nem régiben részesültek segélyben, elutasították.

Szabó Károly kórházfelügyelőnek segélyezés iránti kérelme elutasítatott.

A Magura erdőség felett 26 év óta folyó elkülönítési urbéri perben létrejött peregyesség jogerőre emelkedését tudató zilahi kir. törvényszéki végzés tudomásul vétetvén, minthogy a jutalékok kiszakítása már a folyó év őszére remélhető, a a közgyűlés megbizta a polgármestert arra, hogy a cserhántásra alkalmas területeken a csertermelés foganatosítására, a szálas, erdős részekre pedig a rendes üzemtervnek elkészítésére, még mielőtt a kiszakítás tényleg megtörténék — a lépéseket tegye meg.

A főjegyzői teendők végzéséért Hegedűs Sándor városi rendőrkapitány, h. főjegyző és Jolbej József aljegyző a felfüggesztett főjegyzőnek rendelkezés alatt álló félfizetésével jutalmazatni határozatott olyképpen, hogy a rendelkezés alatti 175 frtból Hegedűs Sándor ²/₅-adot, azaz 116 frt 67 krt, Jolbej József ¹/₅-adot, azaz 58 frt 33 krt. kapjon, mint 1893. évi november 1-től, 1894. május 1-ig járó működési díját egy összegben, az 1894. május 1-től kezdve pedig mindaddig, míg a főjegyzői teendők vitelével megbizva lesznek, a jelzett félfizetést ilyen arányban, havi részletekben fogják kapni.

Ezen kérdéssel kapcsolatban tekintettel arra, hogy Virág Lajos városi főjegyző ellen a fegyelmi vizsgálat már csaknem egy fél év óta folyik, — de köztudomás szerint a fegyelmi vizsgálat alatt álló főjegyző állásáról lemondott és

szenvedett ő egymaga a magyar hazáért, mint egy egész nemzedék. Az ő dicső, szent emléke élni fog mindörökre, minden igaz magyar halás szívében.

A fájdalom tövisei szurják lelkünket, midőn bánatunkat és részvétünket fejezzük ki a veszteség fölött, amely Kossuth Lajos halálával a nemzetet érte.

Kossuth Lajos oly nagyság, mely egyedül csak önmagával mérhető össze. Annak jelentősége nemcsak a nemzetre, hanem a történetre, az emberiség fejlődésére magára is kiható. Amit Kossuth Lajos alkotott, ami az ő dicsősége, az abban gyökerezik, hogy átvezette a nemzetet a középkorból az újkorba és alkotott intézményeket, elveket, melyeket többé kiirtani nem lehet.

Aki e nemzetnek megszerezte a mai kort, aki annak jövőjét institutiokban biztosította, az mint Megváltó, megszenvedett ezért a nagyságért, ezért a dicső tettéért. Megszenvedett, nem hajolt meg soha. Letört, a mellett a lobogó mellett, annak az árnyékában, a melynek váltig hű szolgálja és harcosa volt. Az ő alakja nem lehet az az alak, a mely a történelmi korszakok fejlődésével lassankint ködbe enyészik. Lángoszlop marad az, azon az úton, a mely az egyetlen, a melyre a nemzetnek lépnie kell. Azon az úton, a melynek a végén ott áll a cél: Magyarország önállósága és függetlensége!

Szabadságunk fényes lapjain az ő neve ragyog legelől. Nem véres harci trofeák, csupán a szónok babérkoszorúja

nyugdíjaztatott is, megbizta a közgyűlés a polgármestert, hogy a vármegye alispánjához kérést intézzzen, hogy a városi főjegyzői állás betöltése iránt intézkedés tétessék.

Borsos János városi adóellenőr részére az adófékönyv újból szerkesztéséért 50 forint jutalomdíj szavaztatott meg.

Kedves János városi alkapitány kérelmező részére a marhajáratok kezeléséért az 1893-ik évre 50 frt jutalomdíj határoztatott meg.

Burger Lajosné kenyéráruló szinben birt hely után való 8 frt bér tartozása elengedtetett.

Varmegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága április 9-én tartotta havi rendes ülését báró Wesselényi Miklós főispán elnöklelte mellett.

Jelen voltak: Szikszai Lajos kir. tanácsos alispán, Török István főjegyző, Moni Gyula t. főügyész, dr. Berger János főorvos, Dombi Károly árvaszéki elnök, Zeitler Károly pénzügyigazgató, Gazda Ferencz kir. ügyész, Kerekes József kir. tanfelügyelő, Fodor Elek közgazd. előadó, Széchenyi Lajos kir. mérnök, Kiss Lajos, Bíró Ferencz, Sántha Dezső, Somogyi Kálmán, Élteső Elek, Dull László és Lőrincy György. Igazoltan távol maradt: br. Wesselényi Béla, Benkő Gyula: igazolatlanul br. Kemény Árpád.

Az alispán a folyamatban levő sorozás miatt írásos jelentést nem terjesztvén be, szóbelileg jelenti, hogy az elmúlt március hó folyamán ugy a központi, mint a járási közigazgatás rendben folyt s jelentékenyebb esetek a vármegye területén elő nem fordultak.

Pénzügyigazgató jelenti, hogy a 275,945 frt 56 és fél kr. adóhátralékból befizetettett 64,369 frt 73 kr., hátralék maradt március végével 311,577 frt 83 és fél kr: a 18,288 frt 58 és fél kr. hadmentességi díjból 1349 frt 27 kr. fizetett be; fogyasztási adó 30,129 frt 71 kr, illeték 5471 frt 12 kr. folyt be az elmúlt hónapban; ideiglenes házadó-mentesség 14 háznak 50 lakrészszel engedélyeztetett.

A királyi ügyész jelentése szerint a zilahi központi fogházból márciusban kibocsáttatott 32 férfi, 5 nő; bent maradt 40 férfi, 5 nő, győgykezeltetett 2 férfi, 1 nő; kiadatott 1862 étaadg 236 frt 77 kr. értékben; teljesítettek a rabok 813 nap-számot, a melyekért az állam részére 19 frt 20 kr, a munkások javára 15 frt 80 kr. folyt be; halálozás nem fordult elő.

Árvaszéki elnök jelenti, hogy az árvaszéki előadók március hó folyamán elintézték 1069 beadványt, hátralék 824.

A vármegyei főorvos jelentése szerint márciusban a közegészségi viszonyok általában jók voltak és számbavehető járványok nem fordultak elő. Leginkább a légző szervek hurutos és lobos bántalmai, gyermekeknél heveny hörög-hurut, felnőttknél rostonyás tüdőlobok alakjában mutatkoztak. Egyes vidékeken, p. u. a krasz-

ővezi halántékát. De azért nemzete tudja, érezi, hogy Kossuth lelke teremtetten elő a hősöket, az ő szelleme vitte a halálra s a halálban diadalra a nemzet fiait, az ő szelleme irta tele dicsőséggel, nagy tettekkel a történelem lapjait. Azért emlékezete, és neve, dicsőséges leszen hazájának az idők végezetéig. És akár emet szobrot nagy alakja tiszteletére az alkotmány áldásait élvező jelen nemzedék, akár nem, az ő monumentuma már piramisként magaslik fel a historiában.

Önmaga száműzte magát elvéivel, önmaga tiltotta ki e hazából oly nemesen érző lelkét Magyarország határaiból. Mint Prometheus élt, a sziklához láncolva, míg lelkét a hazafias fájdalom saskeselyűi szakgatták. Kinos, rettenetes volt e vezeklés, 45 hosszú éven át epedve a hazáért, azzal a tudattal várván a halált, hogy soha sem látja meg testi szemeivel az oly forrón szeretete földet. Oly fájdalom, oly kín lehetett ez, mely nemzetünk e gigászának lelkét örök tűzként égethetten.

Most már elakadt hazájáért oly híven dobogott szívének verése, a nagy szenvedések férfja lerázta a por bilincseit, hogy lelke szabadon röpkülhesen a rég nem látott haza felé, hogy végig szálljon a hatalmas alföld síkságain, az ős Kárpátok hegyein, s megállapodott az örökké ifju főváros fölött, melyben az ő nevéhez fűződött alkotmánynak áldásai, egy népe szeretetében élő nemes szívű fejedelemnek ol-

nai és tasnádi járásban néhány esetben előfordult az influenza, általában kedvező lefolyással. Az előző hónapban Hadad községben föllépett roncsholó toroklob március elején megszűnt s az óta újabb esetek nem fordultak elő. A vármegye zilahi közkórházában március hó folyamán gyógykezeltetett 121 beteg, kibocsáttatott 60, meghalt 2, bentmaradt 59. Kiadatott a vármegyében 72 látletet, ezek közt 14 súlyos sérülésekről. Törvényszéki boncolás 2, orvosrendőri 4, hulla szemle 1 esetben eszközlettet; öngyilkosság 2 esetben fordult elő. A szokásos orvosrendőri vizsgálatok, a mennyiben a rosz utak engedték, márciusban is eszközlettek s nagyobb rendetlenségek és mulasztások nem észleltettek.

Az építészeti hivatalt képviselő kir. mérnök szóbelileg jelenti, hogy ugy az állami ut, mint a vármegyei közutak elég jó karban vannak s közlekedési akadályok nem fordultak elő. Ugyancsak az ő előterjesztésére Zálnok község képviselő-testületének folyamodványa, mely szerint — tekintettel az ottani gyógyfürdőt használó közönség érdekeire is — a községben postahivatal állíttassék fel, pártoló ajánlatnál tétetett át a nagyváradi postai-gazgatósághoz.

Kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a valás- és közoktatásügyi miniszter a f. év nyarán Bágos, Kémer, Nagyfalu, Kövesd, Ér-Hatvan, Ér Szt-Mihály, Peér, Bogdánd, Cíkó, Sámson, Vármező és Almás-Balázs háza községekben az ottani iskolaszék körében ezen iskolák vállalkozó tanítóinak vezetése alatt felállítandó nyári menedékházak segélyezésére 900 frt államsegélyt engedélyezett. A jelentés örvendetes tudomásul vétetvén, a mennyiben a felállítandó nyári menedékházak dologi és fölszerelési kiadását a vármegye f. évi március 19-én tartott rendkívüli közgyűlésében hozott határozat szerint a vármegyei 3%-os közmívelődési alap fogja fedezni, fölkéretik az alispán, hogy a fentemlített községek előjáróságait a nyári menedékházak idejében leendő föllállítására utasítsa s a dologi és fölszerelési költségek folyóvátétele iránt intézkedjék.

Magánosokat érdeklő adó, utadó s néhány közigazgatási ügy elintézése után főispánunk az ülést d. é. fél 12 órakor bezárta.

„Szilágy.“

Új találmányok és műszaki leírások.

Közlő: Bergl Sándor szab. és műszaki irodája Budapesten, VII. Erzsébet-körut 38.

Villamos ellenállási szekrény. (Weston Ede newarki lakos találmánya.) Ezen ellenálló szekrénynél az áramzáró lemezek egy a kapcsoló dugasz bedugására való lyukakkal ellátott tartólemez alatt vannak megerősítve oly célból, hogy azok a külső levegővel való közvetlen érintkezéstől meg legyenek óva.

A szaru ezüstözése. A szaru ezüstözésénél teljesen zsiradégmentessé lesz, és gallussav telített oldatával és azután 20 rész salétromsavas ezüstoxydnak 100 rész

talma, vezérlete alatt a munkás magyar nemzet építi dicsősége templomát.

Ámde ha Kossuth Lajos el is hagyta nemzetét, a nemzet nem hagyta el őt, hálás szeretettel koszoruzta meg koporsóját, és sirja fölött oltárt emelt a hazaszere-
tetnek.

A megtört testű, megtört lelkű, de nemes szellemű aggastyán, Kossuth Lajos előtt immár megnyíltak a halhatatlanság kapui. A szegény magyar nemzetnek csak a gyász, a siralom szomorúsága maradt. Ő boldog, hiszen kinos teher volt reá a lét minden perce, betegyáának szenvedéseire megváltásként jött a jövővő halál.

Legyen áldott a nagy férfui emlékezete. Az Isten fogadja az ő sokat szenvedett lelkét irtgalmasan, kegyelmesen. A nemzet pedig azt, ami Kossuth Lajosban nagy, nemes, áldásos volt a hazára, vegye örökségképen, és tisztelje történetünk e nagy alakját!

Te pedig megdicsőült lélek, menj fel az örökkévalóság fényes hajlékaiba, s onnan a magasból tekints le, áldó szeretettel, gyászba borult nemzetedre, s ott a kegyelem Istenének trónja előtt könyörögve kérd a népek s nemzetek sorsát intéző hatalmas Istent, hogy árassza reánk a béke és egyetértés áldásait, a miért milliók szíve feldobog, — tegye a magyarok hazáját nagygyá, szilárddá és boldoggá.

vizben való oldatával bemázoltatik. A másolat fölváltva mindaddig ismétlendő, míg a fekete színt gyöngye ezüstfény nem helyettesíti és azután még egyszer bevonjuk ezüstoldattal. Az ezüstözést borkőoldattal való bedörzsölés fejezi be

Kipróbált géptisztogató szer pépszerű alkotással a géprészek tisztán és fényesen tartására: 15 rész terpentinolaj, 25 rész stearinolaj, 20 rész finom fényező vörös, 45 rész legfinomabb állati szén. A keverékhez spiritust adunk, míg higfolyóvá lesz és aztán ecsettel a megtisztogatandó tárgyra és géprészekre viszzük. A szesz elpárolgása után e másolatot 45 rész állati szén és 25 rész fényező vörös hozzáadása mellett utána dörzsöljük. A tisztogatott részek aztán tisztákká és fényesekké lesznek.

Meiniatur-gép. Egy párisi ember szokatlan kisterjedelmű gőzgépet készített el. Összeulja a gőzgépnek 5 gr., magassága 1½ cméter, kerülete 4 □ cméter. A dugattyu 1½ mm. nagyságu és néhány csepp viz elégséges a kazán megtöltésére és felhevítés után a gépnek megindítására. E játékszer alumíniumból van szerkesztve. Látható ebből, hogy még mindig vannak emberek, a kiknek elég fölösleges idejük és pénzük van, hogy tudásukat és tehetségüket haszonnélküli játékokra tékozzolják.

Kávéskánnák, melyek egy idejűleg tejet tartalmaznak. Darnhorn M. nürnbergi lakos készítési módja szerint, a közönséges alaku kávéskánnából állanak, melynek belsejében egy a tej számára való osztály van. A kávéter közvetlen összeköttetésben van a kiöntési csucscsal, míg a tejűrből egy cső megy a kiöntő alsó részébe és ebből oldalt kiáll; e kiugrás egy szellen-tyűvel lesz elzárva, mely egy gombra gyakorolt nyomás következtében megnyílik és a tejet kibocsátja.

Hygienikus theafazék. Egy új találmány ez, melyet egy fejedelmi hölgy, Teck hercegnő már a chicágói kiállításba küldött. E találmánynál egyszerűen a kávéfazék elve van alkalmazva. A vizet a theanövényre öntik, mely egy külön, a tulajdonképpeni thea-fazék fölött elhelyezett edényben van, mely a viz keresztül futása után levétetik. Ily módon megvan akadályozva, hogy a theanövény a theával jusson a csészékbe, ugyszintén az összes káros hatásu theatermések távol tartatnak az italtól.

Gyors szappan képzést hideg uton akként ér el Katt Károly Hamburgban, hogy a zsiradék egy centrifugális keverék segítségével a luggal vegyittetik és így a folyadékoknak oly finom elosztása és részecskéinek oly benső érintkezése következik be, hogy azonnal szappan képződik.

Üdvözet a zilahiaknak!

Sz. Somlyó, 1894. ápril 18.

Az erdélyi iskolák tavaly tartott értekezlete egy paedagogiai szempontból figyelemre méltó határozatot hozott.

E határozat hadizenet a régi copfnak, mely valóságos avertioval utasította vizs-sza azt az eszmét, hogy a növendékekkel a szabad természetet közvetlen a látás és tapasztalás által kell megismertetni. Könyvből tömte fejébe a tudományt, mely a fogalomkör tisztulása helyett betűcsömört okozott a szegény discipulusnak.

A zilahi főiskola érdemes tanári kara vezetése alatt egy sereg muzsafi rándul át hozzánk Zilahról e hó 21-én, hogy a fent érintett határozat értelmében városunkban a hely-, nép- és városrajz megfigyelése által, esetleg földtani szempontból is tanulmányát, tapasztalatát gyarapítsa.

A hely hova jönnek geognosiai szempontból is mindenesetre figyelmet érdemel.

Régi várunk történelmileg tanulságos lesz; — a közelebbi becses kincslet helyén elmerengve állhatnak meg a tudós tanár urak, kik tudásuk erős szálaival összekötik majd a jelent a nagyon régen multtal, midőn még a Kelták fejedelmei vert hadakkal itt elvonulva, drágaságaitkat, kincseiket a földbe elrejtették; sőt a kosmogonia legendái homályában is meg elevenedhetik lelki szemek előtt egy-egy fautom-szerű alak, vagy egész rege, melyről mi itt keveset tudunk . . .

De mi más szempontból és más okból örvendünk ennek a kedves látogatásnak!

Alkalmat nyujt nekünk a zilahi főiskola hazafiságban, tudományban és kötelességérzetben erős tanári kara, hogy megismertessük velük vendégszeretetünket, s őszinte baráti szívvvel szoríthatjuk őket keblünkre!

Alkalmat nyujt nekünk arra, hogy beigazolhassuk előttük, mikép e város

közönsége minden szépért és nemesért lelkesedni tud és becsülni tudja legkiváltképpen a komoly munka és a tudomány embereit; azokat, a kiknek kezébe egy nemzedék sorsa, s velük a hazáé van letéve.

Alkalmat nyújt nekünk arra, hogy színről-színre megismerkedhessünk a zilahi collégium tanári karával, kiknek szellemi vezetésére városunkból is annyi szülőnek legföltettebb kincse, gyermeke van bizva, s végül mert örömmel kell üdvözlönnünk azt a barátságos, kollégiális közlekedést, mely a zilahi főiskola és a sz.-somlyói algimnázium tanári kara között ez uttal létre jön, mivel ebben látjuk bizonyítékát annak, hogy az itteni algimnázium érdemes és képzett tanári kara által lerakott fundamentumot majd ott tul minden mellékes tekintetek s elfoglaltság nélkül fogják készséggel tovább építeni.

A zilahi főgimnázium tanári karát, mint a nagyobb és erősebbet — illetve meg a közeledés, az első lépés és mi meg vagyunk erősen győződve arról, hogy ezzel együtt a mi algimnáziumunk sorsa is erősödött, mert a két intézet tanári kara között folyton erősödő és meleg barátság születik meg ama percben, midőn városunk határát átlépve, mint collegák ölelik át egymást.

Azért örömmel kiáltjuk az érkező kedves vendégek elé: „Isten hozott!”

Üdvözlét a zilahiaknak!

—

Kossuth szobor.

Lapunk szerkesztőségéhez Kossuth Lajos nagy hazánkfának emelendő emlék szoborra begyűlt:

Mult számunkban kimutatott összeg 11 frt 30 kr.

Duha Gerő ivén Maladén Duha Gerő 1 frt, Perlmutter Farkas 1 frt, Márványkői Lőrincz 50 kr, Jónás Mózes 50 kr, összesen 3 frt — kr.

Főösszeg: 14 frt 30 kr.

Különfélék.

— *Mai számunkhoz negyediv hirdetési melléklet van csatolva.*

— *Április hó elején új évnegyed kezdődven, felkérjük olvasóinkat, hogy előfizetéseiket megújítani szíveskedjenek.*

— **Kossuth ünnepély.** A szilágy szolnoki ev. ref. egyházmegye a Kossuth Lajos temetése idejekor nem tarthatott gyászünnepélyt, mert az egyházkerületi közgyűlés azon időben tartatván Kolozsvárt, az egyházmegye főbb tisztviselőinek hivatalos teendőik végett a kerületi gyűlésen kellett lenniök. Mint értesülünk, azért az ünnepély el nem marad, hanem az Szilágy-Somlyón, pünköszt másodnapján fog megtartatni, mely alkalommal imát az esperes Visky Pál zoványi-, emlékbeszédet pedig Vince Ödön kémeri lelkész fog tartani. Nem mulaszthatjuk el csodálkozásunknak kifejezést adnia felett, hogy akadtak némelyek, kik a gyászünnepély megtartását már túlhaladottnak mondják. Kossuth Lajos nagy hazánkfának érdemei a magyar haza, az egész emberiség közérdeke, a szabad eszmék diadalra juttatása körül oly mérhetlen nagyok, hogy egy református egyházmegye a legnagyobb megrovást érdemelne meg, ha a tervbe vett emlékünnepélyt meg nem tartaná.

— **Athelyezés.** Az igazságügyminiszter Péntek Lajos mezőkövesdi kir. járásbíró-sági irnokot a zisibói járásbíróshoz helyezte át.

— **A kötelező polgári házasságról** szóló törvényjavaslatot a magyar országgyűlés képviselőháza április 12-ik napján általános-ságban nagy többséggel elfogadta. 412 igazolt képviselő közül a törvényjavaslat mellett szavazott 281 képviselő, ellene 106, távol volt 25, és így a javaslat többsége 175.

— **Kirándulás.** A zilahi ev. ref. főgimnázium tanártestülete a vezetése alatt álló ifjúsággal kedvező idő esetén ápril hó 21 ére városunkba kirándulást rendez. A mint értesültünk, mintegy 100 tanuló érkezik 14 tanár vezetése mellett, megtekinteni a város és vidéke nevezetességeit. Meleg érdeklődéssel várjuk kedves vendégeinket.

— **Kinevezés.** Szónya Tivadar szilágy-somlyói járásbíró-sági díjnok, a zilahi kir. törvényszékhez irnokká neveztetett ki.

— **Nem kell a billiard.** Kaszinóknak már két kiérdemült billiardja van, melyek-

től nehezen tud megszabadulni. Tegnapra is árverést akart reájok tartani a kaszinó elnöke, de nem akadt rá vevő.

— **Deák Péter** szintársulata vasárnap a „Tót leánnyal” tartotta bucsu előadását. A társaság másnap már Tasnádon játszott, hol a „Szultán”-nal kezdte meg előadásait. Csak jót és szépet mondhatunk a társulatról, mert társadalmi viselkedésük olyan nyilván állott, melyhez a vándorszínészek nyomában járn szokott legkisebb gáncs nem férhet. Csak sajnálatunknak adhatunk kifejezést, hogy a társulat, — mely időközben egy pár jó tagot is akvirált ugyan Zoltán Olga és Szepesy személyeiben, de Nyáray kitünő énekét és Kovács szép hangját ujjabb erők nem pótolták, — nem részesült melegebb pártfogásban. A társulat Tasnádon hat előadást tartva, ismét vissza fog Somlyóra jöni, mikor a „Kis alamuszi”, „Cziterás” és „Három testőr” új-donságokat fogja bemutatni. Ezen előadásokra bérelni lehet Zipfinger Péter cukrászatában

— **Szöllősy Ferenczet,** Mármaros-Szigeten e hó 12-én tartott városi közgyűlésen közfelkiáltással városi rendőrtanácsossá választották meg.

— **Kossuth-szobrot** akarnak Debrecenben fölláttatni. Erre már Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnökleite alatt több albizottságokra osztott szoborlétesítő bizottság is alakult.

— **Időjárásunk** felette száraz és szeles, úgy hogy már az őszi vetéseknek is kezd ártalmára lenni, a tavasziak kelését hátráltatja, sőt ma-holnap a szántást is megakadályozza.

— **A zilahi járásbeli 1894. évi fősorozas** f. hó 11, 12 és 13-án folyt le. Eredmény: három korosztályból felhivatott 625 állításköteles. Ebből előállott 550 és pedig: besoroztatott az ujoncujutalékra 168, a póttartalékba 48, visszahelyeztetett 237, fegyverképtelennek és nyilvánvaló alkalmatlannak találtatott 93, felülvizsgálatra rendeltetett 3, kórházba küldetett 1, töröltetett 17. Részben igazoltan, részben igazolatlanul távol maradt 59.

— **Pályázat.** A szilágy-ballai ev. ref. egyházközség kántor-tanító állomásra már harmadizben van pályázat hirdetve. Pályázatok május 15-ig Viski Pál espereshez Zoványra adandók be.

— **Szilágyi Ete** doktor, a kolozsvári m. kir. tudományegyetem tanára s az ottani szemgyógyászati klinika főnöke, ápril 16-án, hosszas szenvedés után meghalt. A tudós tanár elhunytával igen nagy veszteség érte a kolozsvári egyetemet, mert ritka szakértelemmel tanított és páratlan sikerrel gyógyított s a hihetetlenséggel határos szemkurákat és operációkat végzett. Messze föld-ről keresték fel a szembetegek a kitünő specialista szemorvost s ezekre megyen azoknak száma, kik 19 évi kolozsvári tanársága alatt az ő lelkiismeretes kezelésének köszönhetik látásukat. Nyugodjanak békében ezerektől áldott porai.

— **Hadi tanács.** A tavasz hírnökei, a golyák és fecskék megérkeztek. Gyönyörűség elnézni a golyacsapatot, midőn a magasban össze-vissza szálíngózva kóvályogva tartanak haditanácsot és kémlelik a rég nem látott vidéket s hirtelen kiválik közülök egy vezér s megindul biztosan nyugat felé s az egész csapat rendbe szedve magát, teljes biztossággal szeli utánna a levegőt. A fecskék még csak előhírnököket küldtek, a főcsapat még melegebb időre, verőfényesebb s szélmentesebb napokra vár, hogy fölkeresse itthagvott fészket.

— **Agyagipari tanulók fölvétele.** A kolozsvári államilag segélyezett ipari szakiskolák f. évi május 1-től Horváth Károly mű-fazakas vezetése alatt s a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara védnöksége mellett egy új osztállyal, az agyagipar gyakorlati műhelyével bővülnek ki. E műhely az ipari szakiskolákkal a szakrajzra és ellenőrzésre nézve szorosan összefügg. A műhely gyakorlati kiképzés végett föl vesz oly ifjakat, 1) a kik az elemi osztályokat már végezték s életük 12 évét túlhaladták, 2) a kik az első évben magukat élelmezni és ruházni képesek, és 3) kötelezik magukat a 3 éves tanfolyam bevégezésére. A végleges föl vétel 6 heti próbaidőhöz van kötve. A kik e tanfolyamot igénybe kívánják venni, jelentkezzenek szóval vagy írásban f. ápril hó 30-ig a kolozsvári ipari szakiskolák igazgatóságánál, (főter 7 sz. emelet.)

— **Felhívás.** Kossuth Lajos hazánk nagy fiának emlékezete a magyar nép szívében és ajkán örökké fennmarad, de a dalok és költemények, melyek a nagynevű halhatatlannal vonatkoznak, összegyűjtve még nincsenek, hogy a nemzet közkincsét képezzék; holott közöttük nem egy van, amely valódi irodalmi becsesél is bír. Tisztelettel fordulok tehát a nagy közönséghez, s kérem mindazokat, kik a hazafias cél elérésében kegyesen támogatni hajlandók, hogy Kossuth Lajosra vonatkozó bármily dalt, indulót és költeményt, akár a nép ajkán él az,

akár bármely folyóiratban vagy könyvben jelent meg az 1848. és 1894-es évközben és arról tudomással bírnak, alulírott címére minél előbb beküldeni méltóztassanak, azon hozzáadással, hogy ha csak lehet, a művek szerzői is megneveztesse, továbbá az idő, a melyben esetleg a dal közszájon forgott, valamint a vidék is, a hol az feltaláltatott, s netán azon érdekes és hiteles adatok, melyek a költeményre bármely tekintetben vonatkozással bírnak, lehetőleg feltüntetve legyenek. A mű díjazesen kiállitva, érdekes előszóval, magyarázatokkal, függelékében a szíves beküldők névsorával, még ez év őszén fog megjelenni, s tiszta jövedelmének egy része a „Kossuth”-szoboralap javára fog fordittatni. Azon jó reményben intézem honfitársaimhoz kérelmemet, hogy a szent cél érdekében jóakarattal támogatni fognak, melyért előre is köszönetemet nyilvánítva, maradtam hazafiai üdvözléssel Nyitrán, 1894. év április hóban. Halasy Béla tanár, a „Kossuth a magyar költészetben” című munka szerkesztője.

— **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállit: fekete, fehér és színes selyemszőveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig póstabér és vámentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot, stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Minták postafordultával küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **„Az 1848—49-iki magyar szabadságharc története”** című illusztrált vállalatból most jelent meg a 10 füzet. Gracza György e füzetben az 1848-iki törvények ünnepélyes szentesítését mondja el a megszokott éleveséggel. E történelmi nevezetességi események egyik igen érdekes episdja, hogy V. Ferdinad neje: a királyné a rendek üdvözlétére — mivel magyarul nem tudott, németül pedig nem akart beszélni, — latin nyelven felelt. A füzet a következő egykoru illusztratiokat tartalmazza: Csányi László (arckép), — Kossuth és a honvédsereg vezérei (Berlinben rajzolt egykoru kép), — Magyar tábor a szabadságharc alatt (Egykoru kép), — Percel Mór (1848—49. arckép), — Karlóca város pénztartalványa 1848-ban, — Teleki László gróf (1861. arckép), — Osztrák lovaság 1848 49-ben. (Fredetije a bécsi udvari muzeumban), — Az 1848—49. törvények ünnepélyes szentesítése, — Kossuth megérkezése Pestre 1848. ápril 14-én (Egykoru rajz után). A kiadóhivatal Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedése Budapesten, Andrassy-ut 21 sz. a még most is fogad el előfizetéseket, még pedig 6 füzetre 1 frt 80 krral, 12 füzetre 3 frt 60 krral és 24 füzetre 7 frt 20 krral. Egyegy füzet ára 30 kr.

— **A nemzeti** gyász profanálása lett volna az elmúlt napokban előfizetési föl hívásokkal zaklatni a közönséget, és azért inkább bevártuk a gyász oszlásának idejét, hogy újból a nagyközönség figyelmébe ajánljuk J. Virág Béla, a Telefon Hírmondó szerkesztőjének érdekes hetilapját, a „Világnaplót.” Az érdekes hírek és cikkek heti-lexikonja ez, mely hetenkint szombat-on este jelenik meg. Közli egy a belföldi, mint a külföldi sajtó érdekes híreit és cikkeit és az ezekre vonatkozó illusztrációkat. Nélkülözhetetlen segéd-újság mindazok részére, a kik csak egy vagy két hírlapot járatnak. A Világnapló rendkívül szórakoztató olvasmány, mert a világsajtónak csak az érdekes anyagát dolgozza fel, még pedig mintegy 1700 bel-és külföldi újságból. Előfizetési ára negyedévenként 1 frt 50 kr., mely összeg: Világnapló, Budapest, Rákos-utca 2. sz. címre küldendő be.

— **Kossuth Lajos** gyógy módja Basso Arnoux doktor, Kossuth Lajos nagy hazánkfának turini tartózkodása alatt tizenkét éven át volt hű és önfeláldozó orvosa, svédországi tanulmány-utja után egy mindenkét érdeklő könyvet írt a massageról és svédornázásról. Ezen gyógy módot alkalmazta Kossuth Lajos és a könyv is a turini száműzöttnek van ajánlva, mint a mely az aggyastyán életét évekkel meghosszabbította: Kossuth Lajos ezért egy rendkívül meglepő hangu köszönő-levelet írt Bassonak, melynek hű másolata mellékelve van a könyvhöz s a címlapot is Kossuth végszavai és aláírása díszíti. A könyv Dr. Jutassy József fővárosi gyakorló-orvos kitünő fordításában jelent meg Dobrowsky és Franke budapesti könyvkiadóknál. A jövedelem fele a Kossuth szoboralap javára esik. Az izlésesen kiállított könyv ára 1 frt s kapható minden

könyvkereskedésben. Magában a fővárosban oly nagy volt ezen mindenkit érdeklő könyv iránt a kereslet, hogy már második kiadás rendezése vált szükségessé.

— **„Politikai tanügyi lap.”** Nemcsak hazánkban, de még az egész világon sem volt politikai tanügyi lap. Most már van ez is. A „Nemzeti Iskola” szerkesztője, Benedek Elek, ki egyuttal e kitünő, minden irányban független, szokimondó tanügyi lapnak a tulajdonosa is, most letette a kauciót, hogy a kormány tanügyi politikáját — tisztán politikai szempontból is — bírálhassa. Nemcsak a tanítóknak és tanároknak válik ez nagy előnyére, de a nemzeti kultura szempontjából is föltötte nagy fontosságú dolog, különösen ha, a miben nem is kételkedünk, a szerkesztő a politikai pártok fölé emelkedik s párttekintetek nélkül szolgálja a nemzeti kultura érdekeit, a minthogy a nemzeti kultura ügye nem is leket pártkérdés.

— **Kossuth Lajos** nagy emlékének méltó módon adott kifejezést a „Képes Családi Lapok” egyik legutóbbi száma. A halhatatlan szónok és lángész életének dicsőteljes tevékenységének és hosszas szenvedésének minden mozzanatát felölelte, úgy képen, mint írásban. S e tekintetben a „Képes Családi Lapok”-at egyetlen szépirodalmi lap sem multa felül. Kossuth mozgalmas életleírásán kívül e számban szépirodalmi cikkeket közölt: Jókai Mórtól, Dalmady Győzőtől, Feleki Sándortól, Miskolczy Henrik-től és Kele Györgytől. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára évenként 6 frt.

— **A ki kettőt szeret** cím alatt a „Regény Szalon”-nak ép most megjelent, kilencedik számában, Spielhagen Frigyesnek, az ujjabbkori német prózaisták legkiválóbbjának, legujjabb regénye kezdődik, melynek közlésével Zempléni P. Gyula e kiváló folyóirata tulajdonképen a németeket is megelőzte, miután a regény mint egész, még meg sem jelent. A „Regény Szalon” tényleg a világirodalom legjelesebb közleményeit egyesíti hasábjain. — A „Regény Szalon” havonként kétszer jelenik meg 80 sűrű hasábon és a pazar fényű füzetek előfizetési ára negyedévenként csak 2 frt. — Az ujonnan belépő előfizetők az eddig megjelent számokat mind megkaphatják és a kiadóhivatal (Budapest, VIII., Népszínház-utca 26) készséggel küld bárhová és ingyen mutatványszámokat.

Postajáratok menetrendje.

Csucsá felől kocsiposta érke. reggel 5 órak.
Csucsá felé „ ind. este 6 órak.
Margitta felől kocsiposta érke. d. u. 4 órak.
Margitta felé „ ind. reggel 7 „
N.-Károly felől vasutal érke. d. e. ¼ 11-kor.
N.-Károly felé „ ind. d. u. 2 órak.
Kolozsvár felől vasutal érke. d. u. 5 órak.
Kolozsvár felé „ ind. d. e. ½ 8 „

Szerkesztői üzenetek.

— „Mult és jelen”, „Ha fölöttem”, nem közölhetők.
— „Távolból.” Nagyon gyenge dolog.
— „Csendes este a temetőn kinn járok.” Elcsépett frázisok, ha legalább jobban rimelnének. Ez sem közölhető.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

NYílttér.*)

Észíves megfigyelésre.

Miután sörpalack címkéimmel (vignéta) visszaélések történnek, úgy hogy azok palackaimról leáztatva, más gyártmányu, olcsóbb sörrel telített palackokra ragasztatnak, szükségesnek látom ezen körülményre a t. fogyasztó közönséget figyelmeztetni és kijelenteni, hogy söröm csak akkor valódi Dréher-féle, ha a sértetlen dugaszon „Dréher Antal sörfőzde” beégetve van. Egyedüli raktár Szilágy-Somlyón Termény-tér, Nussbaum Jakabnál létezik, ahol erre a célra a mai kor-nak legmagasabb színvonalán álló pinceberendezéssel egybekötött jég-házzal és felszereléssel létesítettett.

Dréher szilágy-somlyói sörraktára.

4—6

*) Ezen rovat alatt közlöttekért a felelősség Szerk.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a — már évtizedek óta kitűnő hírnévnek örvendő —

zoványi gyógyfürdőt

haszonbérbe vettem és folyó évi május hó 14-én, azaz pünkösöd másodnapján ünnepélyesen megnyitom.

A nagyérdemű közönséget értesítem, hogy az eddigi hanyag kezelés miatt gyakran előfordult vízhiányt szak- és célszerű intézkedésekkel megszüntettem.

A fürdő több új szobái és a régi — ujonnan átalakított — szobák kényelmesen vannak berendezve.

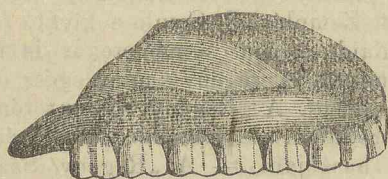
Kitűnő magyar — és teljesen külön kezelt kóser — konyhák, — üdítő italok jutányos árakban.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

Posner Mór,
bérlo.

1—3

Fogak, Fogsorok,

rágáshoz használhatók, légnymás, vagy rugóval, 10 évi jótállással, — fogtömések csakis finom anyaggal készíttetnek

Kőrösy Kálmán

10—10

fogásznál Sz.-Somlyón.

Országos vásár

Margittán, (Biharmegye.)

April 25-én baromvásár,

„ 26-án „

„ 27-én kiradodóvásár

A Borries-féle uradalmak igazgató-ságának Eckendorffban (Észak-Németország) tudomására jöven, hogy eckendorfi répmag több helyről mint eredeti, vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát a nevezett igazgatóság a **gazdaközönség** érdekében köztudomásra hozni, hogy

eredeti eckendorfi

takarmányrépa-mag

valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban csakis

MAUTHNER ODÖN

magkereskedésében

Budapesten

kapható, a mennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, úgy 1898. évig csak egyedül ezen cégnek fognak répmagot szállítani, mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve megküldi. 2—2

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a „Medve” szállodát

folyó 1894. évi április hó 24-én átveszem

és vendéglői helyiségemben naponta villás (zóna) reggeli, szénsavas gépezettel kezelt valódi kőbányai sör, továbbá úgy bent, mint kihordva izletes ételek és tisztán kezelt finom asztali borok kaphatók.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel:

Uj. Paskuj István
vendéglős.

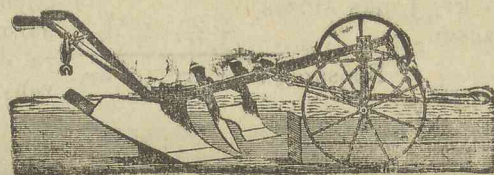
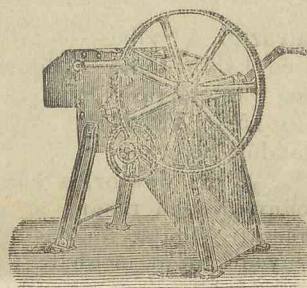
1—2

POSNER ÁBRAHAM

első szilágysági vas és ércöntőde-, rézmű- és gépgyára

Szilágy-Somlyón.

Ajánl hazai gyártmányu gőzcséplő készleteket és mindennemű gazdasági gépeket, tart mindenfélre szükségleti cikkeket gőzmalmok, szeszgyárak, gőzfürdők, gőzfűrészek, olajgyárak, stb. részére s azokat jutányos árban és kedvező részletfizetés mellett ad.

Egyszersmind tisztelettel értesíti a n. é. gazdaközönséget és gőzgéptulajdonosokat, miszerint a **gőzhajtásra berendezett gépgyárát** ujabban **vasöntődével** is ellátta, mely által az összes előfordulható munkálatokat tetemesen leszállított árban készítheti el.

A nagyérdemű gazdaközönség eddig tanúsított szíves pártfogását ismételtén kérve maradtam tisztelettel:

1—12

Posner Ábrahám.

Nagyszerű találmány a Zacherlin-tinktura, melylyel ott, hol a por be nem juthat, a férgeket gyorsan és biztosan el lehet pusztítani.

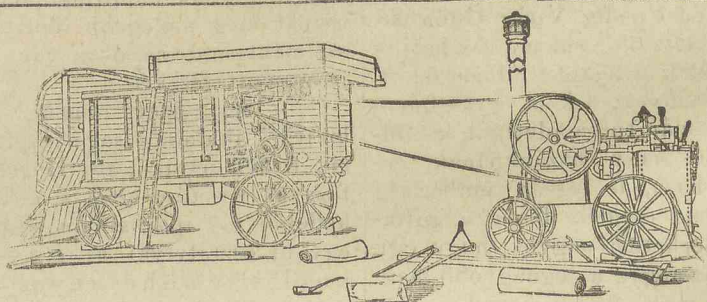

A Zacherlin-tinktura ennél fogva igen alkalmas a poloskák, bolhák, tetűk **petének** megsemmisítésére, melyek hasadékokban, lyukakban vagy az állatok szőrméjében fészkelnek. A Zacherlin-porral **vegyítve** ezen találmány nemcsak a **leggyorsabb**, de a legjobb **eredményt** is biztosítja minden féreg ellen, bárhol tartózkodik is az. A Zacherlin-tinktura üvegekben á 25 krért és 1 frtért kapható, az ismert Zacherlin-raktárakban.

Célszerű használathoz a saját szerkezetű porzó (á 1 forint szükséges.

Összes gazdasági gépek

elsőrangú minőségben.

saját **HAZAI** gyártmány

Kedvező feltételek!

Gőzcséplőgépek

Legjutányosabb árak!

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvény-Társulat.

Gyártelep: **KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.**

8—10